

Max Jacques Adolf Spetter is geboren op 19 juni 1925 in Medan, NOI. Hij was de zoon van Joseph Spetter (1889 – 1942) en Sara Spetter-Dessaur (1886 – 1942). Ze waren thuis met vier kinderen.

Hij was senior verkenner en in november 1940 was hij lid van de sperwerpatrouille bij Groep 1 Archipelgroep in Den Haag. Johannes Gallast was hier groepsleider en hopman en Wim van der Slobbe was vaandrig (scoutsleider). Deze groep is in 1914 opgericht door de heren F.C. Koens en C. Six . In 1919 kregen ze een groepshuis aan de Hugo de Grootstraat. De groep had eerst nummer 3 en 4, maar bij de vorming van de NPV kreeg de groep het nummer 1. Tussen 17 mei 1940 en het verbod op Scouting op 2 april 1941 hield Wim een logboek bij.

Aan het begin van de oorlog woonden het gezin Spetter op Thorbeckelaan 130 in Den Haag. Met ingang van 1 september 1941 mochten joodse kinderen alleen scholen bezoeken die uitsluitend voor joodse leerlingen waren bestemd. In Den Haag werd op 15 oktober 1941 het Joods Lyceum in de Fisherstraat 135 geopend. In november 1942 werd de school onder de naam Joodse School voor Voortgezet Onderwijs verplaatst naar de Bezemstraat. De school bleef bestaan tot 15 april 1943. Max zat in het cursusjaar 1941-1942 in de tweede klas van de afdeling HBS van het Joods Lyceum.

Het gezin Spetter kwam terecht in kamp Westerbork. Op 21 augustus 1942 werd hij samen met 1008 personen op transport gezet naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau. Zijn moeder werd direct bij aankomst vermoord. Max werd tegelijk met zijn vader en twee zussen vermoord op 30 september 1942. Eén familielid overleefde de oorlog.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratie-kampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove

mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

MEI 1940 -- MEI 1945.

Beste boys, mag ik, nu mijn clandestiene naam van Oom Han weer zijn oorspronkelijke vorm van Hopman heeft aangenomen, mijn blijdschap uitspreken, dat wij weer openlijk ons vrije woord kunnen uitspreken, zonder te worden gelijksdood door een tyran? Ik maak dan ook van deze gelegenheid gebruik, de Leiding, de jongens en hun ouders dank te brengen voor het onbegrensde vertrouwen en de steun, mij in die moeilijke en zware jaren gegeven. Hoewel deze tijd voor mij zeer zwaar en angstig was, had zij toch een lichtpunt, nl. het zaad, hetwelk door mij was gestrooid, was op goede grond terecht gekomen. Ik ben er trots op, de oude Archipel weer op te helpen richten, haar op te heffen uit de puinhoop en met jullie aller samenwerking, medewerking en steun deze oude beproefde groep weer aan de spits te brengen. Veel zal er moeten worden vervangen wat wij misschien node zullen missen, maar weest ervan overtuigd, dat én bestuur én Leiding alles in het werk zullen stellen om de padvinderij zo degelijk en aantrekkelijk mogelijk te maken.

De groep start na de oorlog weer op en al op 10 mei 1945 komt hun groepsblad weer uit; *Het Spoor*: officieel orgaan van de Archipelgroep Groep. Hierin kijkt hopman Gallast terug op de oorlog, maar vooral ook vooruit. Hij staat stil bij het overlijden van Senior patrouilleleider Gerrit uit den

Boogaard en voorzitter van de groepscommissie, dhr van der Poel. Ook schrijft hij dat van verschillende Israëliëse broeders het lot nog niet duidelijk is.

Voor het huis aan de Thorbeckelaan werden op 4 april 1924 voor de familie Spetter vijf Stolpersteine geplaatst.

Max wordt ook herdacht op het Joods Kindermonument in Den Haag. In totaal hebben meer dan 2000 Joodse kinderen

uit Den Haag de concentratiekampen niet overleefd. Ter herinnering aan deze omgekomen Joodse kinderen is een monument opgericht op de plek waar destijds de Joodse school in de Bezemstraat stond. Deze plek wordt nu het "Rabbijn Maarsenplein" genoemd, naar de Joodse geestelijke die veel heeft betekend voor de Joodse gemeenschap in Den Haag, en die in 1943 is gedood.

Meer informatie

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Max Jacques Adolf Spetter](#)

[Max Jacques Adolf Spetter – Joods Monument](#)

Familiefoto: V.l.n.r. Suze (Sara) Spetter-Dessaur, Maud (Maurits Joseph) Spetter, Max (Jacques Adolf) Spetter, Fietje (Sophia Henriette), Riekie (Hendrika Beatrice) en Joop (Joseph) Spetter – collectie familie Spetter

[Max Jacques Adolf Spetter \(Medan, 19 juni 1925 - Auschwitz, 30 september 1942\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Max Jacques Adolf Spetter | Oorlogsgravenstichting](#)

[Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 01020402 240 - Documente mit Namen ab SPEIJER, Meyer | 01020402 240 - Documente mit Namen ab SPEIJER, Meyer](#)

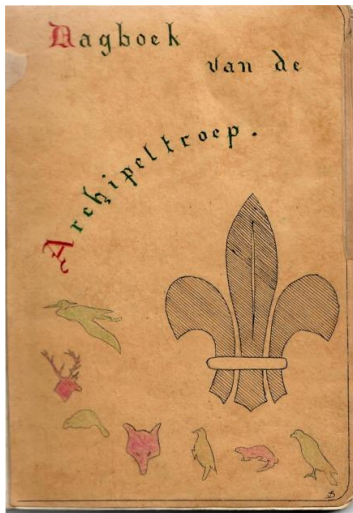
[Max Jacques Adolf Spetter - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Stolpersteine – Struikelstenen in Den Haag – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Verhaal achter het monument - Joods Kindermonument Den Haag](#)

[April 2024 – 30 nieuwe stolpersteine in Den Haag – Joods Erfgoed Den Haag](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.